

דוח"ות משיבות וועדת ההזנה לבקר

יבוא שזורות תירס

נמסר ע"י ב. לב שמכוני התערובת קיבלו רישיון לייבא 500 טונות שזורות תירס תמורת וויתור על כמות שוות-ערך של גרגירי תירס מהיבוא (טונה אחת תירס ערכה גדול במקצת משני טונות שזורות).

הנושא הובא לדיון מחודש בוועדה משום שבישיבה קודמת הוחלט על יבוא 100 טונות שזורות תירס בלבד לביצוע ניסויי האבסטה.

דוד בן-אברהם הסביר שהכמות הנ"ל של שזורות הספיקה רק ללימוד הטכנולוגיה של עיבוד השזורות והכללתן בכופתיות, ולא לניסויים מעשיים בהזנה ולכן החליטו המכונים לייבא את הכמות הנוספת.

בדיון הובעה ביקורת על שלא בוצעו ניסויי הזנה בשזורות התירס שהובאו בעבר, כי הכמות שהובאה הספיקה לכך. הכמות של 500 טונות הינה גדולה בהרבה מהכמות הדרושה לניסויים. מספוא חדש, המיובא מחו"ל, ויוכנס לשימוש, אפילו הוא מוכר בחו"ל, מן הדין שייבדק באופן יסודי תוך דיון מפורט שיתבסס על סקר הספרות המקצועית הקיימת בוועדת ההזנה לבקר, ובהתאם לצורך — ייערכו בו ניסויי הזנה.

סיכום

א. וועדת ההזנה ממליצה להשתמש בשלב זה בשזורות התירס למטרות ניסויי הזנה בלבד.
ב. דוד בן-אברהם ישלח לחברי הוועדה תמצית הפרסומים על השימוש בשזורות תירס בתערובות מזון-מרוכז לפני הישיבה הקרובה של הוועדה. על סמך סקר זה יידון הנושא מחדש.

ניסוי בהאבסת קש בעכו

מכוני התערובת התחילו בניסוי של האבסת תערובת לבקר חלב (בצורת כופתיות). המכילה 15 אחוז ו-30 אחוז קש קצוץ. זהו ניסוי שהוחלט עליו לפני זמן-מה. הבקר יואבס תערובת זאת כמספוא בלעדי ללא תוספת מספוא אחר כל שהוא. הכופתיות הן גדולות (12 מ"מ בקוטר) והקש המוכלל בהן קצוץ. הכופתיות נראות יפות וחזקות ולפי התרשמות ראשונה של מבצעי

בישיבה מיום 14.8.67 דנו בשאלות אלה:

א. תאית, חומרייבש, או מספוא גם כפי שהוא כבסים לקביעת מנת המזון לבקר

הדיון בנושא זה נפתח ע"י חיים שור, ד"ר י. קלי וד"ר חיים תגרי. הדיון יימשך בישיבה הקרובה. בגלל חשיבות הבעיה ימסרו הפותחים והמשתתפים בדיון את סיכום דבריהם בכתב והחומר יפורסם בצורה מפורטת.

ב. ניסוי בהאבסת פרות חלב בגרגרי מילו בתחנת הנסיונות האיזורית בעכו עומדים לערוך ניסוי בהאבסת גרגרי מילו (סורגום) לבקר. דוד בן-אברהם ערער על תכנית הניסוי. התכנית המקורית שהוצעה ע"י החוקרים היתה — החלפת כל הגרגירים במזון המרוכז בגרגרי מילו, כלומר — קבוצת הניסוי תואבס בתערובת מזון מרוכז שגרגרי המילו יהיו את סוג הגרגירים הבלעדי, וקבוצת ההיקש תואבס בתערובת מ"מ שתכלול גרגירי שעורה בלבד.

בשני המקרים, הגרגירים יהיו גרוסים והתערובת — בצורת כופתיות. דוד בן-אברהם טען שתכנית ניסוי זו היא קיצונית מדי ועלולה לפסול את השימוש בגרגירי מילו בהזנת בקר, למשך תקופה ממושכת, כשהניסוי לא יצליח; לכן הוא הציע לערוך את הניסוי בצורה מודרגת ובשלב ראשון לחזור על הניסוי שנערך בארץ צות-הברית ולבחון מנה המכילה $\frac{2}{3}$ גרגירי מילו ושליש גרגירי שעורה, בהשוואה למנה עם שני שלישים שעורה ושליש מילו.

החוקרים טענו שניסוי כזה לא יביא בתנאים שלנו הבדלים מובהקים. לאחר דיון התקבלה הצעת פשרה וסוכם לבחון מנת מזון עם $\frac{2}{3}$ מילו ושליש שעורה, בהשוואה לתערובת שתכיל שעורה בלבד.

ג. שזונות

נמסר על ביקורת תחליפי החלב ופגישה מתוכננת עם אנשי היחידה לפיקוח על טיב המספוא לשם שיחה וקבלת אינפורמציה על הדו"ח השנתי שלהם.

בישיבת הוועדה ב-24.9.67 נידונו שאלות דלהלן:

לחקלאות ו/או למכון וולקני לקביעת ערכו המזוני (ע"ח הייצרנים).

ד. כדי לא להטעות את ציבור החקלאים, אין לכנות את המוצר הזה בשם כוספה כותנה.

2. החלפת כוספה בגרגירים וגרגירים שונים ביניהם לבין עצמם בהקצבות המספוא

הובאה להנהלת משרד החקלאות בקשה שתאפשר לצרכנים החלפת כוספה בגרגירים וגרגירים ביניהם במסגרת הקצבות המספוא. הנהלת האגף לבעלי-חיים המחלקה למספוא ולסובסידיות לא ראו אפשרות להסכים להסדר זה, כי המספוא מוזמן מראש ולפי הקצבות המספוא המתוכננות נקבעים גם מחירי התוצרת והסובסידיה. ייתכן ובעתיד תבוטלנה הקצבות המספוא בכלל.

הוועדה החליטה שאין זה מתפקידה להתערב בצד הנהלי. כשהמספוא יהיה ללא קיצוב, הרי נראה צורך לפרסם הרכבי תערובות מזון-מרוכז מומלצים לסוגי הבקר השונים, כפי שנהוג בענף הלול. הוועדה תדון בדבר באחת הישיבות הקרובות.

3. תחליפי חלב

הובא לידיעת הוועדה מכתב של ד"ר קטהיין, מהיחידה לפיקוח תברואתי על מוצרים מהחי, בו נמסר שנמצא סטפילוקוקוס אוראוס בתחליף חלב שהובא מהו"ל. בהודמנות זאת הוסבה תשומת-הלב של חברי הוועדה שתחליף החלב המשווק ע"י המשביר המרכזי חסר הפירוט הנדרש ע"י היחידה לפיקוח על טיב המספוא, ובדומה לזה — גם ה"סטארטינג" החדשה מתורצת "חלבית"; סוכם להביא דבר זה לתשומת-לב היחידה לפיקוח על טיב המספוא.

4. אוריאה

היחידה לפיקוח על המספוא ביקשה חוות-דעת בשאלת הכללת אוריאה בתערובות מזון מרוכז לבקר. הוועדה אישרה את החלטתה הקודמת, שכל עוד לא יובא לידיעתה חומר חדש בדבר תוצאות השימוש באוריאה וחומרים דומים בארץ, היא תתנגד להכללתם בתערובות המזון המרוכז לבקר.

גרשם ע"י בנימין לב

הניסוי גם נאכלות טוב. הניסוי יימשך תקופת חליבה שלמה (מהמלטה להמלטה).

ג. תאית, חומר-יבש, ומספוא גם במנה

נמשך הדיון בנושא הנ"ל שבו הביאו בין היתר, ד"ר ש. אמיר וד"ר י. קלי הצעה חדשה לצורת צירוף המנה לבקר בתנובות חלב שונות. המרצים המשתתפים בדיון ימסרו את דבריהם בכתב כדי שאפשר יהיה לערוך סיכום של הדיון בנושא זה. הדיון יימשך בישיבה הבאה של הוועדה.

ד"ח מישיבת הוועדה ב-20.11.67.

1. כוספה כותנה מגרגירים בלתי מקולפים מר בגר, מבית החרושת "טית-בית", פנה בבקשה לאפשר לו לייצר לניסיון כוספה כותנה מגרגירים בלתי מקולפים. לדעתו זה יווייל ויפשט את תהליכי הייצור, ואין הגיון בקילוף כשלמעשה מכלילים את הקליפות יחד עם כוספת הכיתנה בתערובות המזון המרוכז. היתה גם פניה מהיחידה לפיקוח על טיב המספוא לקבל חוות-דעת על מוצר זה.

המוצר החדש יכיל בין 28%-30% חלבון כללי (ואילי אף יוהר) ו-21%-23% תאית.

בדיון הובע הספק אם רצוי לייצר כוספה מגרגירי כותנה בלתי מקולפים. זהו מוצר שלא כל החקלאים ירצו ויוכלו להשתמש בו; הוא עלול לגרום להטעיית הציבור שיראה כוספה זאת ככוספה רגילה. קיימות מיגבלות בשימוש בכוספה זאת מבחינת מחיר יחידת המזון ומחיר יחידת חלבון נעכל; המוצר אינו זול יותר מאשר הכוספה הרגילה. כפי שהיא מיוצרת היום. סיכום

א. הוועדה אינה מתנגדת לניסיון לייצר כוספה מגרגירי כותנה בלתי מקולפים.

ב. מכיוון שמוצר זה איננו בא בחשבון לשימוש ע"י כלל ציבור החקלאים מחמת:

1. סיבות טכנולוגיות של זרימת החומר וקשיים אפשריים בערבובו.

2. מסיבות מקצועיות, המגבילות את שימוש באיבוס בעלי-חיים מסויימים בתנאי הזנה מסר יימים, אין לדעת הוועדה להכליל את החומר במספוא המוקצב.

ג. יש לשלוח את המוצר לבדיקה לפקולטה